

VILÁGOS SÁG

Kolozsár
1946 július 11

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Csütörtök
III. évfolyam, 153. szám

A külügyminiszterek áthidaló megegyezése után

Nincs többé akadálya a békeértekezlet összeállításának

Előkészítő bizottságot alakítanak a huszonegy nemzet képviselőiből

Öt politikai bizottság készíti el a román, magyar, olasz, bolgár és finn békeszerződés végleges szövegét

PÁRIS — A négy külügyminiszter hétfőn este 11 óráig tanácskoztak és áthidaló megegyezésre jutott a békeértekezletre szóló meghívók kiküldésére tárgyában.

A meghívókat — mint elhatározták — a párisi külügyminisztériumi tanács, tehát csak a négy nagyhatalom külügyminisztereinek nevében küldik ki, így azokat Kína nem írja alá. A meghívóhoz eljárásügyi szabályzatot mellékelnek. Ez azonban nem tartalmaz végleges szabályokat, hanem csak a négy nagyhatalom ajánlásait a konferencia ügyrendjére vonatkozóan és így nem köti meg a résztvevő huszonegy nemzet kiküldöttjeinek a kezét határozataik meghozatalában.

Elhatározták továbbá: 1. A békekonferencia előkészítésére egy általános bizottságot létesítenek a huszonegy nemzet képviselőiből. A négy nagyhatalom a külügyminiszterhelyettesek fogják képviselni benne. A bizottság határozataihoz kétharmad többség szükséges.

2. A békeértekezletnek jogában lesz az előkészítő bizottság által kidolgozott és a nagyhatalmak által javasolt ügyviteli szabályzatot egészében vagy részben elfogadni, illetve azon módosításokat eszközölni.

3. Öt politikai bizottságot alakítanak az olasz, román, magyar, bolgár és finn békeszerződések megszerkesztésére. Szavazati joga ezekben a bizottságokban csak azoknak az államoknak lesz, amelyek hátrában állottak az illető csatlósállamokkal. A bizottságok határozatahoz kétharmad többség szükséges, de a kisebbségnek jogában áll a békekonferencia plénuma elé fordulni.

A továbbiakban foglalkoztak a külügyminiszterek annak a lehetőségével is, hogy a politikai bizottságok mintájára öt gazdasági bizottságot is létesítsenek, valamint egyesített katonai, jogi és fogalmazó bizottságokat állítsanak fel.

A külügyminiszterek kedden délután

ismét összeültek, hogy a helyetteseik által kidolgozott ügyviteli szabályzatot meg tárgyalják. Határozataikról lapzártáig nem érkezett jelentés.

Thomas Barma, az angol rádió munkatársa, foglalkozva a külügyminiszterek legújabb határozatával, kijelentette, hogy ez kifejezetten áthidaló jellegű. Míg az angol szász külügyminiszterek teljesítették Molotov kérését, hogy a meghívókat az eljárásügyi szabályzattal együtt küldjék ki, addig a szovjet külügyminiszter lemondott arról az igényéről, hogy a négy nagyhatalom külügyminisztere által kidolgozott eljárásügyi szabályzat kötelező jellegű legyen.

Párisból jelentik, hogy Perzsia kérte a külügyminiszterektől, hívják meg őt is a békekonferenciára, mivel a háborúban hadat üzent Németországnak és Japánnak és veszteségeket is szenvedett a háború folyamán.

gokat, mintha a harc nem a demokrácia és a reakció, hanem a románok és magyarok között folyta.

A történelmi pártok a nemzetiségi elnyomás alapján állanak

— Nem létezik és nem létezhetik a Groza-kormány és a „történelmi” pártok között véleményegység az általános politikai kérdésekben s még kevésbé a nemzetiségi kérdésben. A gyökeres különbség abban áll, hogy a „történelmi” pártok a nemzetiségi elnyomás alapján állnak, míg a demokráciás pártok, élükön a mi pártunkkal, az együttlako népek teljes jogegyenlőségét hirdetik, ebben látván a demokrácia fejlődésének és megszilárdulásának egyik első feltételét.

— Pártunk az erdélyi magyar lakosságot úgy tekinti, mint a román demokrácia pártok szövetségét a reakció ellen, amely elengedése volt és marad a román nép és az együttlako nemzetiségek által nyert szabadságjogoknak.

— Egyes magyar elvtársak a román reakció ostromozására szorítkoznak anélkül, hogy ugyanolyan erővel harcolnának a magyar szovinizmus és revizionizmus ellen. Ugyanígy egyes román elvtársak nem támadják a román reakciót ugyanazzal az erővel, mint amivel a magyar reakciót támadják.

— Azok a román elvtársak, akik csupán, vagy nagyobb részt a magyar reakció ellen lépnek fel, nem tekintik a nemzetiségi kérdést tárgyilagossággal szemmel, s nem látják a román és a magyar reakció érdekeltettségét a demokráciával szemben. Ezek az elvtársak szoviszta áramlatok vagy pedig a múltban kapott szoviszta nevelés maradványainak hatása alatt állnak.

A Románia és Magyarország közötti jószomszédoságról

— A román demokrácia baráti kezét nyújt a magyar nép felé s harca hívja a reakció ellen az egész nép életszínvonalának emeléséért s a román, valamint az együttlako nemzetiségek műveléséért, politikai, társadalmi és nemzeti fejlődéséért.

— A mai körülmények között, amikor a reakció minden erejét felvonultatja a demokrácia ellen, mélyes meggyőződés kell annak a szükségeséről, hogy a román nép és az együttlako nemzetiségek között lévő bármely megemlést eloszlassunk s annak a szükségeséről, hogy a Románia és Magyarország közötti békés együttlést, jószomszédoságot megteremtjük.

— E mély meggyőződés mellett a szoviszta megnyitkozások elleni harcban sok tapasztalásra is szükség van s minden, ami a román vagy magyar lakosság nemzeti érzését sértene, ellenkezik pártunk vonalával.

— A központi bizottság felhívja a párt-szervezetek figyelmét a „történelmi” pártok ügynökei által kezdeményezett propagandára és kihívó agitációra az erdélyi román sorok között. Most, a párisi határozatok után azzal a jelszóval izgatnak, hogy „Ki a magyarokkal, miért Erdély a miénk!”, odaigérvén a román lakosságot a magyar lakosság birtokait és vagyonát.

— Az Erdélyi román és magyar lakosságát felvilágosító munkáját párhuzamosan a „történelmi” pártok szoviszta propagandájával és agitációjával minden szervezetenek teljes erejével az ellen kell fordulnia, akik ilyen provokáló jelszavakkal izgatnak. Ugyanakkor a párt-szervezetek kötelesek az államszerveket a fegyvjelölt eszméje terjesztésének leplezésében segíteni.

— A központi bizottság ugyanígy felhívja a figyelmet az általi intézmények és közgazgatás azon elemeire, akik szoviszta vagy revizionista magatartást tanúsítanak, s közvetve vagy közvetlenül elősegítik a román és magyar lakosság közötti ellenségeskedés szítását. Ott, ahol konkrét esetek mutatkoznak, a párt-szervezetek kötelesek állást foglalni és az ilyen esetek ellen a román és magyar tömegeket mozgósítani. Ugyanakkor tudomására kell hozni azokat az eseteket pártunk felé a szervezetenek, hogy részéről szöveg feltevéseinek a megfélemlítő államszervekkel azonosnak a megfélemlítésért, az érvényben lévő törvények értelmében, akik ilyen eseményekben bűnösök.

„Az erdélyi magyarságot a román demokrácia pártok szövetségesüknek tekintik”

Gheorghiu-Dejnek, a Román Kommunista Párt főtitkárának nagyjelentőségű politikai beszámolója a R. K. P. központi bizottságának ülésén

BUKAREST.

Gheorghiu-Dej, a Román Kommunista Párt főtitkára a RKP központi bizottságának kisorsított ülésén nagy szabású politikai összefoglalót tartott, amelyben lejegyezte a RKP hivatalos állásfoglalását a szoviszta és revizionista áramlatokkal szemben. A beszéd néhány részletét a „Scantela” alapján az alábbiakban közöljük:

GHEORGHIU-DEJ az alábbiakban közöljük:

— Történelmi tény, hogy az osztrák-magyar birodalom s a reakciós román és magyar uralkodó kölcsönösen felelősek az erdélyi románok és magyarok fagyjölletének és megemlértetésének mesterséges megteremtésében és élesztésében. Ez a politika letagadhatatlan módon mélyes nyomokat hagyott az erdélyi népek jelentős részének felfogásában és lelkiállapotában, amit most a román szoviszta és magyar revizionisták kibaszálnak.

— Uszításukban és propagandájukban a magyar revizionisták céjzatos módon keverik össze az elmúlt reakciós kormányzatok politikáját a március 6-a után uralomra jutott kormányzat politikájával. Ellaligatják azt a tényt, hogy az 1915 március 6-iki rendszer uralomra hozása a román nép és az együttlako nemzetiségek közös harcának eredménye volt, s hogy hazánk történelmében s különösképpen az erdélyi román és magyar nép történelmében az együtt élő nemzetiségek követelése először nyert demokratikus megoldást. Minden nehézség, akadály ellenére is, melyet a demokráciás erők által március 6-a előtt meghirdetett kormányprogram alkalmazása elé gördítettek, a Groza-kormány megvalósításai után tesznek az ígéretek és a tették között teljes megfelelésről nemcsak az ország általános problémájában, hanem az együttlako nemzetiségekkel szemben tanult politikában is.

— Nyilvánvaló, hogy a március 6-án be-

iktatott kormányzatnak nem sikerült és nem is sikerülhetett létezése 16 hónapja alatt annak a fagyjölletet és elnyomást fenntartó politikának minden nyomatát eltörölni, melyet egymást követően a magyar királyok és fejedelmek, a Habsburg- és Horty-rendszerek, majd pedig a reakcionárius román kormányzatok folytattak Erdélyben. Természetesen sok minden tennivaló van még. Amj azonban fontos és amit a magyar revizionisták és a román reakciósok nem akarnak megérteni, az a tény, hogy a Groza-kormány által bevezetett politika uralomra jutásával egyidőben határvetést állított a két történelmi korszak közé, megteremtve ezzel az előfeltételeit annak, hogy az erdélyi lakosságot kifosztó múlt nyomai végképp eltűnjenek.

— A revizionizmus ügynöke az erdélyi

A RKP Központi Bizottságának véleménye Patrescanu miniszter kolozsvári beszédéről

— A „történelmi” pártok szoviszta uszításait és provokációját a magyar lakosság ellen úgy kell tekinteni, mint a román nép és az együttlako nemzetiségek harc egységét megbontó a fiatal román demokráciát aláaknázó terv részét. A „történelmi” pártok foglalkozásai sajtójukban az együtt élő nemzetiségeknek a Groza-kormány által biztosított szabadságjogával, azon vannak, hogy az erdélyi magyarság ellen elkövetett gaztetteket, nemzetiségi, gazdasági és politikai elnyomást gyakorlatilag gyarmatosító politikájukat a magyarsággal szemben elkövetették. Mikor pedig a Horthy-rendszernek a román lakosság elleni bűnét tállalják fel, a „történelmi” pártok egyetlen szót sem ejtenek Antonescunak az ő közreműködésükkel Déleerdélyben elkövetett gaztetteiről, sem a szárazajtai, egeresi és más rémtettekről, melyeket Maniu fejeves bandái követtek el, s melyeknek következtében a szovjet kormány kénytelen volt az általa észak-erdélybe küldött közigazgatást idvonnj.

— Központi bizottságunk véleménye meggyezett abban, hogy Lucresiu Patrescanu elvtárs kolozsvári beszédében ott, ahol kijelentette, hogy 1918 után Erdély egész népe, román és magyar számára egyaránt új élet

magyarságot abban az illúzióban ringatják, hogy Maniueket a Groza-kormány ellen támogatva, a március 6-án beiktatott rendszert megváltoztathatják, reakciós kormányt juttathatnak hatalomra s ezzel megteremthetik a bizonytalanságnak azt az állapotát, melyre a magyar revizionisták agitációjukban és propagandájukban számítanak — abban a reményben —, hogy ezáltal teríteli igényeik alapot nyernek a nagy szövetségek előtt.

— A román reakciók pedig, bár nyilvánosan nem hangoztatják, arra számítanak, hogy a magyar revizionisták étvágya számára fejlődözött vármegyékkel a március 6-án uralomra került kormányzatot és a Groza-kormány politikáját kompromittálhatják, aláaknázva ezzel a román nép előtt annak tekintélyét és iránta a bizalmát.

fórrással törtek fel, a haladás új utjai nyitáltak meg, Patrescanu elvtárs beszédének hevé a magyar revizionisták ellen irányítva, nem hangsúlyozta a „történelmi” pártok felelősségét a revizionista gyűlölködés szításában, a nemzetiségi elnyomásban, melynek a múltban az erdélyi magyarság alá volt vetve, sem pedig a „történelmi” pártok által kezdeményezett és szervezett újabb kihívásokat.

— Ez a hiányosság Patrescanu elvtárs beszédében alkalmat adott a „történelmi” pártoknak arra, hogy az erdélyi szoviszta kihívásokért a felelősséget kizárólagosan a magyar revizionisták rovására írják s úgy tűnőssék fel, mintha a demokrácia pártok és a „történelmi” pártok a nemzetiségi kérdésben egy véleményen volnának.

— A történelmi pártok vezetői azon vannak, hogy a demokrácia pártokat a magyar szoviszta politikájához társítsák, hogy a külföldi és hazai közvéleményben azt a benyomást keltsék, hogy minden romániai párt, a mi pártunkat is beleértve, a magyarellenes szovinizmus vonalán haladna. Ezek ugyanakkor a revizionista körökkel össze akarják tévesztelni a magyar népből-üregekkel s úgy akarják feltüntetni a dol-

Saját érdekében mindenki érdeklődjék, hogy felvették-e az állampolgársági névjegyzékbe!

KOLOZSVAR. — A hivatalos lap, a Monitorul Oficial július 4-iki számában megjelent 25.331/A belügyminiszteri utasítás — mint megírjuk — azokban az északi-erdélyi községekben, ahol az állampolgársági névjegyzékeket az előző rendelkezésekben megszabott határidő alatt nem készítették el, a névjegyzék összeállításának határidejét július 15-ig meghosszabbította.

Bár az utasítás a hatóságoknak szól, de természetesen a közönséget is közelről érdekli.

Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy azok, akiknek nincs biztos tudomásuk arról, hogy felvették-e őket az állampolgársági névjegyzékbe, érdeklődjenek a lakóhelyük szerinti illetékes előjáróságban állampolgársági helyzetük fejjel, nehogy a helyi hatóságok esetleges elnézése vagy mulasztása miatt később súlyos következményeket legyenek kénytelenek elviselni.

Összeállították a kiutasítottak második listáját is

KOLOZSVAR. — A város tehermentesítésével foglalkozó bizottság összeállította a kiutasítottak második listáját. A listán 26 újabb kiutasított neve szerepel és ezek — kevés kivétellel — ismét kisemberek és nem igazi feketézők. Munkások,

kisiparosok, kiskereskedők: neve sorakozik egymás mellett.

Most, a második listával kapcsolatban ismét fel kell tennünk a kérdést: miért akarják a lakáskérdést a kisemberek rovására megoldani? A kiutasítottak másod-

dik csoportja felbbezését adott be, csakugy mint az első csoport. De még a kiutasítottak első listáját sem vizsgálták át, hogy megállapítsák, ki az igazi feketéző és ki került ártatlanul a listára.

Román—magyar tudományos és kutatóintézetet állítanak fel Kolozsváron

Suciu Camil nemzetiségügyi államtitkár látogatása Kolozsváron

A MNSz központi sajtóosztálya közli: Suciu Camil nemzetiségügyi vezértitkár ellenőrző körútja során hétfőn, július 8-án meglátogatta Kolozsvárt. Az vezértitkár látogatást tett a Magyar Népi Szövetség központi székházában. Innen az országos végrehajtóbizottság képviselőjének társaságában kiszállt az Állami Magyar Színházhoz, hogy személyesen meggyőződjék az Állami Magyar Színház szükségleteinek indoklásáról. Megvizsgálta a magyar színház épületét és behatóan tájékozódott a színház anyagi és szellemi kérdéseiről. A tapasztalatok alapján Suciu Camil vezértitkár annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kolozsvári Állami Magyar Színháznak államérdekből is szüksége van jelentős anyagi megsegítésre.

A nemzetiségügyi vezértitkár délután a MNSz központi közművelődési és sajtóosztályának vezetőjével folytatott megbeszélést. A megbeszélés folyamán közölte, hogy Kővágy József, Budapest polgármestere egy épületet ajándékozott a Budapesten tanuló romániai román és magyar egyetemj hallgatók eszéljárására céljára. Az épület Románia tulajdona és a román kormány hamarosan megkezdi az átadást és beruházásokat, hogy ősszel az ifjúság rendelkezésére bocsássa.

A vezértitkár közölte továbbá, hogy a kormány elfogadta a nemzetiségügyi minisztériumnak egy román—magyar tudományos és kutató intézet felállítására vonatkozó tervezetét. Az intézet székhelye Kolozsvár lesz, mint a legalkalmasabb hely a közös román—magyar történelmi és egyéb tudományos anyag felkutatására és feldolgozására. A nemzetiségügyi minisztérium részéről Suciu Camil vezértitkár meglátogatta a MNSz-nél azt a tervét, hogy a könyvtárakkal még nem rendelkező egyes gimnáziumokat a kormány a MNSz előterjesztése alapján lássa el demokratikus könyvekkel és egyéb olvasmányi anyaggal.

A bukaresti angol misszió képviselőinek látogatása a MNSz országos elnökénél

KOLOZSVAR. — A MNSz központi sajtóosztálya közli: Ky kapitány, a bukaresti angol misszió sajtószolgálatának vezetője, Kenneth Methews angol író, a londoni rádió balkáni szerkesztője társaságában látogatást tett a Magyar Népi Szövetség végrehajtóbizottságánál. Az angol újságírók kihallgatást kértek Kurkó Gyárfásról, a MNSz országos elnökétől, behatóan érdeklődve a romániai magyarság helyzetéről.

Az egyórás beszélgetés során Kurkó Gyárfás kifejtette, hogy a felmerülő nehézségeket Romániában olyan mértékben

sikerül megoldani, amilyen mértékben sikerül a demokrácia megvalósítása, illetőleg a reakció megsemmisítése. Az ország magyarsága a „történelmi” pártokban előrendül veszélyt lát. A „történelmi” pártok a reakciót csoportosították maguk köré s jelszavuk a nemzetiségi kérdésben a magyarság kiűzése. Ezzel szemben a román demokrácia fejlődése a magyarság számára a jogegyenlőségért való küzdelmének sikerét jelenti.

A MNSz központi sajtóosztálya este vendégül látta az angol újságírókat akik ez alkalommal behatóan érdeklődtek Bánffy Lászlótól a kolozsvári Néptörvény-

szék működése felől.

Ky kapitány és Kenneth Methews másnap kalotaszegi falvakat látogatott meg. Szétszövesen betértek egy manistáktól többször megtámadott magyar házba és elbeszéltek a háziakkal. Ugyanabban a faluban meglátogattak egy román gazdát is, akinek a házat a bécsi döntés után bünsöz kezek felgyújtották. Szétszövesről Körösfőre utaztak, ahol résztvettek a református istentiszteleten, majd megtekintették a körösfőiek pompás népművészeti készítményeit, amelyeket elragadtatással néztek végig.

Voitec közoktatásügyi miniszter megígérte a Bolyai Demokratikus Diákszövetség kiküldöttjének a Mezőgazdasági Fakultás magyar tagozatának megszervezését

KOLOZSVAR. — Voitec Stefan közoktatásügyi miniszter itt-tartózkodása során július 8-án meglátogatta Kolozsvár város két egyetemét, a Ferdinand- és a Bolyai Tudományegyetemeket.

A magyar egyetemen dr. Csögör Lajos és az egyetemi tanács fogadták a közoktatásügyi minisztert és kíséretét. Az egyetemi tanács ülésén az üdvözlésre Voitec közoktatásügyi miniszter válaszolt. Rövid tanácskozás után kíséretével és a tanárral együtt megtekintette a Bolyai Tudományegyetem helyiségeit. A közoktatásügyi miniszter személyesen meggyőződhetett arról a tARTHATJAN helyzetéről, melyben a mai körülmények között a magyar egyetem szimulál. Így például a hat természettudományi intézet és a matematikai intézet még nincsen elhelyezve. Azt is láthatta a közoktatásügyi miniszter, hogy

egy szobában két intézet is be van zsúfolva. Voitec miniszter érdeklődéssel tekintette meg az Erdélyi Tudományos Intézetet is. A tudományos intézet a miniszter érdeklődésére több tudományos könyvet ajándékozott a miniszternek.

Voitec közoktatásügyi miniszter azután még több intézetet látogatott meg, majd július 8-án, hétfőn, az esti órákban visszautazott a fővárosba.

Július 6-án este Voitec Stefan minisztert a Mezőgazdasági Fakultás magyar hallgatóinak nevében a Bolyai Demokratikus Diákszövetség egy kiküldöttje keresett fel, aki Nagy Géza dr. vezett be a miniszterhez. A kiküldött előadta, hogy kéri a magyar tannyelvű mezőgazdasági fakultás megszervezését, illetve ennek megvalósulásáig a kolozsvári román Mezőgazdasági Fakultás mellett egy magyar

tannyelvű tagozat felállítását, amelyet már több alkalommal is megígértek. A kiküldött rámutatott arra, hogy a fakultás, illetve tagozat megszervezésére az összes tárgyi feltételek meg vannak.

A miniszter a magyar diákkiküldöttet Miron Nicolescu államtitkárhoz utasította, aki részletesen tájékoztatta magát a kérdéssel. Az államtitkár a maga részéről megígérte, hogy szorgalmazni fogja a kolozsvári Mezőgazdasági Fakultás magyar tagozatának felállítását.

Hétfőn Voitec miniszter újból fogadta a diákkiküldöttet, kijelentvén, hogy a magyar tagozat felállítását a maga részéről év év szeptemberére lehetségesnek tartja. Megígérte, hogy Bukarestba való hazautazása után nyomban lépéseket fog tenni ennek megvalósítása érdekében.

A dunamenti népek közös gazdaságát kell felépítenünk

Groza miniszterelnök nyilatkozata a newyorki „Magyar Jövő” számára

NEWYORK. — A newyorki „Magyar Jövő” című napilap beszámolója közül Groza Péter román miniszterelnöke, a lap bukaresti tudósítójának: Soltesz Pálnak tollából. Groza miniszterelnök magyaryelvű nyilatkozatában üzenetet küldött az USA-ban élő magyarságnak.

— Tojmacsolja meg az üdvözlémet a derték amerikai magyaroknak — mondotta Groza. — A szabad Amerikában élő magyarok és románok saját testükön érezték a magyar és román oligarchia ostorozását, amelyek szűkítődtek és hazájuk elhagyására kényszerítették őket. Sokszázezer magyar és román munkás és

paraszt volt kénytelen elhagyni a sivatár reménytelenség, az éhség és szolgátság országait.

— Irigylem az amerikai magyarokat, mert megadotok nekik, hogy elkerülhették a nagy tragédiát, amit mi itt élünk, amit a magyar nép és az én népem is át szenvedett, a hitleri merényletet, minden szörnyűségével. Az amerikai magyaroknak a távlat lehajóvá teszi, hogy jelöltek érdeklődnek az a szerencsétlenség, amelyet a hitlerizmus, a fasizmus és a soványka gyűlölködés népeinkre zúdított. Nagy munka lesz e véres pusztítások anyagi és szellemi romjait elta-

karítani és egy új világot felépíteni, amelyben a népek békés munkával egymásra találhatnak.

— A mi demokráciánk — folytatta a román miniszterelnök — a dunamenti népek demokráciája, még nagyon zöngé hajlás és nekünk dékelet-európai demokráciának több gondja, nap-rap után fáradhatatlanul, aggodás szeretettel kell ápolnunk, hogy gyökereit meggyőződjenek, hogy feje kiterjedésedjen és adják a dunamenti népek: a magyar és román, szerb és bolgár közös hazája felépítésén. Ebben a közös hazában a határok és folyók nem elválasztanak, hanem összekötnek.

Vásárhelyi püspök jubileuma

KOLOZSVAR. — Az erdélyi református egyházmege igazgatótanácsa egyszerű, de bensőséges keretek között ünnepelte meg Vásárhelyi János püspök kettős jubileumát. Most van ugyan tíz esztendeje annak, hogy a főpásztori Erdély püspökévé választották s huszonöt esztendeje, hogy megkezdte lelkesi működését.

A református egyházmege vezetőivel együtt egész Erdély magyarsága szeretettel emlékezett meg Vásárhelyi püspök kettős jubileumáról, mert benne nemcsak a példamutató keresztény egyházfőt, hanem demokratikus gondolkodású s népével tartó embert is tisztelhet. Főpásztori működésének tíz esztendejében kötelessége példás teljesítése mellett mindig jutott arra ideje, hogy igazi evangéliumi szellemben segítsen a segítségre szorulókon. Amikor a szeretet parancsát teljesítette, sohasem nézte, hogy az, akin segít, milyen vallású vagy milyen nyelvet beszél. Eppen ez a tulajdonsága tette lehetővé, hogy őszinte békemunkát végezzen a faji ellentétek s a gyűlölködés legvirharóbb korszakában is.

A meghitt ünnepségen Tavasz Sándor dr. püspökhelyettes, majd László Dezső esperes köszöntötte a jubiláló egyházfőt. Az üdvözlésekre válaszolva Vásárhelyi János kijelentette, hogy nem ismeri faji vagy felekezeti ellentéteket, hanem csak krisztusi eszményeket, melyek előírásához híven mindig a népek s felekeztek közti szereteten munkálkodott.

Végezetül hangzóltatta a püspök, hogy félfeladatának a lelkekben beteggét tett nép lelki gyógyítását tekinti s ez az újszellemi egészséges nép el fogja tisztítani a politikai dolgokat is. Ezután a püspök köszönetet mondott az ünneplésért.

fogják népeinket, mindnyájunk anyagi és szellemi fejlődésének érdekében és az egész emberiség szolgálatára.

— Modern változatában nem más ez, mint amit már a magyar Kossuth Lajos és a román Bajcsescu immár száz évvel ezelőtt hirdetni kezdtek. Száz év véres és szomorú tapasztalataira, de sok hősiesség harcára is volt szükség, míg népeink hozzáfoghattak a demokrácia építésének munkájához. Száz év mulasztásait kell most pótolnunk és amajlett a történelmi leggyűszosabb időszakának: a második világháborúban országainkat fejdő örök-séjt is fel kell számolnunk.

— De a demokrácia olyan erőforrás, amely csodákra képes — mondotta az amerikai magyarságnak adott nyilatkozata végén Groza miniszterelnök. — És én töretlen bizalommal bizom a harati magyar nép életében, amely máris bámulatraméjító eredményeket ért el az újépítés verejtékes munkájában.

Halálos repülőszerencsétlenség Kardosfalván

KOLOZSVAR. — Kardosfalva közelében kényszerleszállást végző katonai repülőgép elütötte Kiss Gábort és feleségét, kardosfalvi lakosokat, valamint két kardosfalvi leányt.

Július 8-án egy katonai repülőgép, amelyet Petrilá segédpilóta vezetett, motorhiba miatt Kardosfalva községben kényszerleszállást végzett. A fajú lakossága a gép köre gyűlt, amíg a pilóta azt kijavította. Miután a gépet Petrilá helyrehozta, tovább akarta folytatni útját Szamosfalva repülőtere felé. A felszállásnál a kiváncsiskodó falusiak nem nyitottak elég utat és ezzel a repülőgép felszállását akadályozták. A pilóta ki akarta kerülni a tömeget, miközben Kiss Gábor 70 éves kardosfalvi lakost a gép szárnya egy megütötte hogy a szerencsétlen ember belső-részei kifordultak és a helyszínen szörnyet halt. Súlyosan megsérült felesége, Kiss Gáborné is és rajtuk kívül még két kardosfalvi lány. A gép még így sem tudta folytatni útját, mert kitérés közben a felszállás helye mellett elfolyó patakba esett és szárnya letört.

A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel felelősség.

KI TUD RÓLA?

VARGYAS JÁNOS szakszervezetőről, aki a IX. hadtest anyagi hadbiztonságának szolgált és aki január 28-án Oroszországból adott életjelt magáról. Ertesítést kér a hazatért hadifoglyoktól Vargyas Gerő Kolozsvár, Minerva-nyomda címre.

